

Hadisler, Ahirzaman ve Kıyamet Alametlerini Neden Örtülü Haber Veriyor?

Peygamberimiz (a.s.m.), yüzlerce hadisinde ahirzaman ve kıyamet alametlerini, bilhassa Hz İsa, Mehdi ve Deccal'i haber vermektedir. Bu hadisler, bazı sebeplere binaen ve ekseriyetle asıl manaları temsil ve teşbihler içine gizlendiğinden müteşabih hükmüne geçmiştir. "İlimde rasih olmayanlar"¹ müteşabih hadislerdeki gizli manaları anlamakta aciz kalınca, kendi akıl ve nefislerindeki zaafı/sakameti unutup doğrudan hadislere itiraz etmekte, böylece kendilerini ve dinleyenlerini manevî zarara uğratmaktadır.

Mü'minlerin akidelerini bozmak kastıyla bir kısım "mülhidlerin" de ısrarla gündeme getirdikleri bu itirazların çürütülmesi ve ahirzamanla ilgili hadislerin doğru yorumlanması, günümüzün en önemli ilmî ve imanî meselelerinden biridir. Bu sayede; hem hadislere yapılan itirazlar ortadan kaldırılarak "akidenin" bozulması önlenecek, hem itiraz edenler intibaha davet edilecek, hem de ahirzamanın "biçare" insanları bu kudsî ikaz, irşad ve teselliden mahrum kalmamış olacaktır. Ahirzamanın "en hakiki müşşidi" olan Risale-i Nur bu konuda herkesin anlayabileceği kolaylıkta izahlar taşımaktadır. Bu bağlamda; mesela Yirmi Dördüncü Söz'ün Üçüncü Dal'ı, Beşinci Şua'nın Mukaddimesi, On Dokuzuncu Mektub'un Dördüncü Nükteli İşaret'i okunduğunda bütün itirazlar anlamını yitirmekte ve meselenin esası aydınlanmaktadır. Biz bu yazıda, anılan bahislerdeki izahlardan hareketle ve kısaca konunun birkaç noktasına temas etmeye çalışacağız.

Ahirzamanda meydana gelecek olaylar ve kıyamet alametleri hadislerde ilk bakışta anlaşılması zor ifadelerle anlatılır. Sözdeki gerçek anlamların temsil, teşbih, kinaye, telmih vs. altında gizlenmiş olması, Hz. Peygamberin hikmetli bir tercihidir. Bu tercihteki hikmeti tahkik etmeye çalışalım.

İman ve teklif, ihtiyar dairesinde bir imtihan, tecrübe ve müsabaka olduğundan, bununla ilgili nazarî meselelerin, ihtiyarı ortadan kaldıracak şekilde açık olmaması gerekir.² İstikbale ait haberler herkesi kabule mecbur bırakacak şekilde verilirse, ervah-ı tayyibe ile ervah-ı safileyi birbirinden ayıracak "ölçü" ortadan kalkmış olur ki, bu da dinin hikmetine aykırıdır. Bu sebeple Peygamberimiz (a.s.m.), istikbalden perdeli olarak haber vermektedir. Perdeli oluş o derecededir ki, ahirzamanın Deccal ve Süfyan gibi dehşetli şahısları bile kendilerinin hakiki mahiyetlerini bilmeyecektir.³

"Lâ ya'lemu'l-gaybe illallah" hakikati gereği biliyoruz ki, Resul-i Ekrem (a.s.m.), kendi kendine gaybı bilemez, yalnız Cenâb-ı Hakk'ın ona bildirdiklerini insanlara haber verirdi. Hem Hakîm, hem Rahîm olan Cenâb-ı Hakk'ın hikmet ve rahmeti ise, gaybî olan şeylerin çoğunun örtülmesini ve müphem kalmasını gerektirmektedir. "Çünkü şu dünyada insanın

hoşuna gitmeyen şeyler daha çoktur; vukuundan evvel onları bilmek elimdir. İşte bu sır içindir ki, ölüm ve ecel müphem bırakılmış ve insanın başına gelecek musibetler dahi perde-i gaybda kalmış(tır).”4 Ahirzamanda vukua gelecek acıklı ve dehşetli olayların örtülü bir üslupla haber verilmesinin ikinci hikmeti mü’minleri incitmemektir.

Cenâb-ı Hak, bu dünyadaki imtihan sırrına uygun olarak çok mühim bazı şeyleri diğerlerinin kıymeti azalması ve insanlar gaflete düşmesin diye kesretli eşya içinde saklamaktadır. Meselâ, Kadir gecesi Ramazan’da, duaların kabul edileceği vaad edilen vakti (saat-i icâbe-i duâyı) Cuma gününde, makbul velîsini insanlar içinde, eceli ömür içinde ve Kıyâmetin vaktini ömr-ü dünya içinde saklamış(tır).5 Çünkü eğer ecelini bildirseydi, insanlar ömrünün ilk yarısını gafletle ikinci yarısını dehşetle geçirecek, her iki hal de Rahmet ve Hikmete aykırı olacaktı. Mü’minin ahiret-dünya dengesini koruması, daima havf ve reca (korku ve ümit) arasında bulunması, yani her dakika hem hayata hem ölüme mazhar olması ecelin gizlenmesini iktiza etmektedir. Kıyamet de insan-ı ekber olan dünyanın ecelidir. Eğer onun da vakti tam olarak bildirilseydi, o tarihten evvelki bütün asırlardaki insanlar gaflete dalacak, yalnız kıyamet asrındakiler dehşette kalacaktı. Bu da hikmete aykırı olacağı içindir ki, “Hakîm-i Mutlak, kıyâmeti mugayyebât-ı hamseden olarak, ilminde saklıyor. İşte bu ibhâm sırrındandır ki, her asır, hattâ asr-ı hakikatbîn olan Asr-ı Saadet dahi dâimâ Kıyâmetten korkmuşlar. Hattâ bâzıları, ‘Şerâiti hemen hemen çıkmış’ demişler(dir).”6

Kıyamet vaktinin ve ecelin gizlenmesi örneği bize, ahirzamanla ilgili haberlerin neden örtülü bildirildiğinin çok önemli bir hikmetini göstermektedir. Bu “ipham” (örtülülük) ile her asırdaki insanların bu manalara ihtiyacı olduğu anlatılmakta ve böylece mü’minlerin havf ve reca ortasında bulunup ahirete ciddî çalışması maslahatı tahakkuk etmektedir. Her asırda Deccal ve Süfyan manası yaşamalıdır ki müslümanlar gaflete düşüp kendi asrının Deccal ve Süfyanına uymasın ve teyakkuzda bulunsun; Mehdi ve Hz. İsa’nın gönderilmesi hakikati her asırda yaşamalıdır ki mü’minler dalalet karşısında yeise düşüp perişan olmasın ve iman ve Kur’an’a hizmet için vazife başına koşsun.. Aksi olsa, yani ahirzaman ve kıyametle ilgili ya hiç haber verilmeyip bütünüyle gizlense ya da her şey açıkça bildirilseydi “maslahat-ı irşâd-ı umumi zâyi olurdu.”7

Yirmi Dördüncü Söz’ün Üçüncü Dal’ının Sekizinci Asıl’ında yer alan şu veciz ifade bize meselenin aslını öğretmektedir: “Her zaman, her asır, kuvve-i mânevîyenin takvîyesine medâr olacak ve yeisten kurtaracak Mehdî mânâsına muhtaçtır. Bu mânâda her asrın bir hissesi bulunmak lâzımdır. Hem gaflet içinde fenalara uymamak ve lâkaydlıkta nefsin dizginini bırakmamak için, nifâkın başına geçecek müthiş şahıslardan her asır çekinmeli ve korkmalı.”

Buraya kadar örnek olarak zikrettiğimiz hikmetleri düşünce, ahirzaman hadiselerini ve önemli şahıslarını haber veren hadiselerin neden “örtülü” anlamlar taşıdığını kolaylıkla anlayabiliyoruz. Unutmayalım; Hakîm ve Rahîm olan Rabbimiz “ilimde rûsuh” verir ve biz de imanımızı inkişaf ettirirsek, akl-ı selimimizin önündeki perdeler açılacaktır.

Dipnotlar:

1. “Halbuki o âyetlerin tefsirini Allah’tan ve ilimde râsîh (derinlik ve istikamet sahibi) olanlardan başkası bilemez.” (Âl-i İmrân Sûresi, 3:7).
2. Şualar, s. 498
3. Aynı yer.
4. Mektubat, s. 96.
5. Sözler, s. 309.
6. Sözler, s. 310.
7. Aynı yer.